

KHOA LUẬT TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG ĐOÀN 13 NĂM XÂY DỰNG VÀ PHÁT TRIỂN

Lê Thị Châu

Khoa Luật - Trường Đại học Công đoàn

Tập thể cán bộ, giảng viên Khoa Luật - Trường Đại học Công đoàn

1. Sự ra đời của Khoa Luật Trường Đại học Công Đoàn

Từ tháng 8/2007, Bộ môn Luật được giao nhiệm vụ xây dựng chuyên sâu Luật Kinh doanh cho ngành quản trị kinh doanh, với 16 học phần cho 2 khóa Q13LK và Q15LK, đào tạo được 86 sinh viên tốt nghiệp, hiện nay, những cựu sinh viên này đã là nhân lực có nhiều đóng góp đẩy mạnh công tác pháp luật của các cơ quan nhà nước, các tổ chức, đơn vị trong xã hội nói chung và của Tổ chức Công đoàn nói riêng, góp phần xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam, xây dựng quan hệ lao động hài hòa, đảm bảo quyền và lợi ích của người lao động và hội nhập

kinh tế quốc tế. Đối với Trường Đại học Công đoàn, đây là bước phát triển nền tảng cơ bản về chuyên môn của Bộ môn Luật, tạo đà cho sự phát triển tiếp theo.

Xuất phát từ yêu cầu thực hiện nghị quyết số 5A/2005/NQ-BCH ngày 07 tháng 07 năm 2005 của Tổng Liên đoàn về đẩy mạnh công tác pháp luật của Công đoàn trong tình hình mới. Nội dung của nghị quyết chỉ rõ “để nâng cao hiệu quả hoạt động trong nền kinh tế thị trường, định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập kinh tế quốc tế, góp phần thực hiện tốt các chức năng của tổ chức Công đoàn, trong đó đặc biệt coi trọng chức năng đại diện bảo vệ các quyền, lợi ích hợp pháp

Lãnh đạo Nhà trường và tập thể Khoa Luật trong ngày Kỷ niệm 10 năm thành lập Khoa (2008 - 2018)

chính đáng của CNVCLĐ theo Nghị quyết Đại hội IX Công đoàn Việt Nam. Đồng thời, phát huy vai trò của tổ chức Công đoàn tham gia xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN theo đường lối đổi mới của Đảng Cộng sản Việt Nam; Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn khoá IX quyết nghị ban hành Nghị quyết về: “Đẩy mạnh công tác pháp luật của Công đoàn trong tình hình mới”. Thực hiện những nội dung đó, Trường Đại học Công đoàn được giao nhiệm vụ thực hiện xây dựng “Đề án đào tạo Cử nhân Luật tại Trường Đại học Công đoàn”. Ngày 13 tháng 10 năm 2008, Bộ Giáo dục và Đào tạo phê duyệt và ban hành Quyết định số 6848/QĐ-BGDĐT giao cho Trường Đại học Công đoàn đào tạo trình độ đại học hệ chính quy ngành Luật. Ngày 17/11/2008 Hiệu trưởng Trường Đại học Công đoàn ký quyết định số 518/QĐ-ĐHCĐ chuyển tên Bộ môn Luật thành Khoa Luật và giao nhiệm vụ quản lý, xây dựng đề cương, giáo trình các học phần đào tạo cử nhân Luật. Sự ra đời của Khoa Luật là dấu mốc đánh giá việc thực hiện hiệu quả nhiệm vụ

chính trị mà tổ chức Công đoàn giao phó cho Trường Đại học Công đoàn trong chặng đường 75 năm xây dựng và phát triển. Sự ra đời của Khoa Luật, Trường Đại học Công đoàn có ý nghĩa quan trọng trong đào tạo nguồn nhân lực có trình độ cử nhân luật chỉ được thực hiện ở rất ít các cơ sở đào tạo. Tính đến 2009, Khoa Luật, Trường Đại học Công đoàn là một trong 41 cơ sở đào tạo cung ứng nguồn nhân lực có kiến thức chuyên ngành Luật cho bộ máy Nhà nước và các hoạt động chính trị, kinh tế - xã hội.

Sự ra đời của Khoa Luật đã góp phần thúc đẩy công tác pháp luật của tổ chức Công đoàn nói chung và Trường Đại học Công đoàn nói riêng bước vào một trang sử mới. Từ năm học 2009 - 2010, Trường tuyển sinh ngành Luật, hệ chính quy khóa đầu tiên có 88 sinh viên. Từ đó, số lượng sinh viên tuyển sinh các khóa liên tục tăng. Đến nay, Khoa Luật đã đào tạo được 9 khóa chính quy. Bên cạnh sự tăng lên về số lượng thì chất lượng đầu vào cũng ngày càng được nâng cao với điểm tuyển sinh luôn cao, dao động

Sinh viên khoa Luật Trường ĐHCĐ lọt vào vòng chung kết cuộc thi “Phiên tòa giả định” năm 2017

khoảng 20 - 24 điểm, tùy từng khối. Mục tiêu đào tạo ngành luật được xác định :

Về kiến thức (thuộc định hướng chuyên sâu): Đảm bảo sau khi tốt nghiệp, sinh viên nắm chắc các quy định của pháp luật; Vận dụng đúng, sáng tạo các quy định pháp luật vào thực tiễn; Có khả năng tổ chức, điều hành, hoạch định chương trình công tác thuộc lĩnh vực chuyên môn.

Về kỹ năng: Sau khi tốt nghiệp, sinh viên có khả năng làm việc độc lập/ làm việc nhóm; tổ chức, thực hiện điều hành, giám sát các hoạt động pháp lý của đơn vị. Biết tuyên truyền, phổ biến pháp Luật và phát hiện, giải quyết vấn đề một cách linh hoạt.

Về đạo đức: Đảm bảo sinh viên ra trường thực hiện đúng đạo đức nghề luật và có ý thức cao về trách nhiệm xã hội.

Về nghề nghiệp: Sinh viên sau khi tốt nghiệp có thể đảm nhiệm các vị trí: Thư ký toà án, kiểm sát viên, điều tra viên trong các cơ quan tư pháp; Luật sư; giảng viên trong các trường đại học, cao đẳng, trung cấp hoặc Cán bộ pháp lý ở đơn vị hành chính sự nghiệp, các doanh nghiệp thuộc mọi thành phần kinh tế; có thể học lên Thạc sĩ, tiến sĩ trong hệ thống giáo dục trong và ngoài nước.

Để đạt được các mục tiêu trên, Khoa Luật đặc biệt chú trọng tới việc lựa chọn, xây dựng chương trình đào tạo theo hướng kết hợp giữa nghiên cứu và ứng dụng: Nền tảng là các môn học theo khung chương trình bắt buộc, lựa chọn thêm các môn học đáp ứng nhu cầu hội nhập, chú trọng các môn kỹ năng về tin học, ngoại ngữ, giáo dục thực hành pháp luật, kỹ năng vận dụng pháp luật về bảo hiểm, kỹ năng giải quyết tranh chấp Thương mại, Kỹ năng áp dụng pháp luật trong Kinh tế, lao động và Công đoàn... nhằm nâng cao kỹ năng thực hành nghề luật cho sinh viên.

2. Một số kết quả đạt được sau 13 năm xây dựng và phát triển của Khoa Luật Trường Đại học Công đoàn

2.1 Coi trọng việc đào tạo, bồi dưỡng phát triển mạnh đội ngũ giảng viên

Để nâng cao chất lượng giảng dạy, việc xây dựng đội ngũ nhà giáo được chú trọng hàng đầu. Đây là nhiệm vụ thường xuyên và then chốt. Tập thể giảng viên được đào tạo, bồi dưỡng tăng cường cả về số lượng và chất lượng. Khi mới thành lập Khoa Luật chỉ có 4 giảng viên, đến nay đã tăng lên 19 giảng viên, có 3 PGS, 7 tiến sĩ, 3 nghiên cứu sinh, 100% giảng viên có trình độ từ Thạc sĩ trở lên. Công tác nghiên cứu khoa học của giảng viên và sinh viên được đặc biệt coi trọng. Đến nay, Khoa Luật đã hoàn thành nhiều công trình nghiên cứu khoa học. Tập thể Khoa Luật đã nghiên cứu thành công 21 đề tài khoa học được nghiệm thu từ loại khá trở lên, trong đó có 3 đề tài cấp Bộ, 18 đề tài cấp cơ sở. Đề tài NCKH của sinh viên 01 Giải khuyến khích của Bộ Giáo dục và Đào tạo; 2 giải nhất, 4 giải nhì, 4 giải ba cấp Trường. Đặc biệt Khoa đã tổ chức cho

sinh viên tham gia các cuộc thi chuyên môn Cuộc thi tuyển chọn ý tưởng cấp quốc gia là 1 trong số 10 ý tưởng được chọn. Giảng viên và sinh viên của Khoa luôn tích cực tham gia các cuộc thi chuyên môn về pháp luật trong và ngoài nước. Những hoạt động đó đã góp phần nâng cao kiến thức, kĩ năng cho sinh viên.

2.2. Phát triển mạnh về số lượng và quy mô đào tạo, đa dạng hóa loại hình đào tạo đáp ứng nhu cầu thực tiễn

Cùng với sự phát triển của nhà trường và đáp ứng nhu cầu đa dạng của xã hội và người học, đồng thời phục vụ nhiệm vụ chính trị của tổ chức Công đoàn. Ngoài đào tạo hệ Chính quy, Khoa Luật còn được giao đào tạo các hệ song ngành, văn bằng hai, hệ vừa học vừa làm và đào tạo ngắn hạn tại các tỉnh, thành trong cả nước. Với mô hình đào tạo linh hoạt, tạo thế chủ động cho người học. Người học được quyền lựa chọn khối lượng học tập, thời gian học tập phù hợp với nhu cầu của bản thân. Để thực hiện các phương thức đào tạo này, Khoa Luật luôn lấy sinh viên làm trọng tâm, sinh viên là người chủ động chịu trách nhiệm về việc học tập của mình, giảng viên đóng vai trò là người hỗ trợ, chỉ dẫn phương pháp học tập. Tổng số sinh viên các hệ đào tạo tại khoa có khoảng gần 5000 người, trong đó số sinh viên đã tốt nghiệp là 3617. Đa số sinh viên ngành Luật sau khi tốt nghiệp đều đã tìm được công việc phù hợp với chuyên ngành đào tạo. Qua đầu ra của sinh viên cho thấy sinh viên được đào tạo tại Khoa Luật Trường Đại học Công đoàn khi ra trường có khả năng thích ứng nhanh chóng, có tính năng động, phù hợp với hoạt động của nền kinh tế thị trường. Họ hoàn toàn tự chủ và trưởng thành cả về năng lực chuyên môn lẫn kỹ năng nghề nghiệp ở các vị trí công tác.

Ngoài các chương trình chính khóa, Khoa Luật còn thực hiện các chương trình đào tạo ngắn hạn, nâng cao kiến thức pháp luật nhằm nâng cao trình độ chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp cho

cán bộ Công đoàn trên cả nước. Những lớp đào tạo này đã bồi dưỡng kiến thức pháp luật theo nhu cầu của các cấp công đoàn, của các doanh nghiệp, ví dụ như pháp luật về hợp đồng, pháp luật về lao động và công đoàn, pháp luật về an toàn vệ sinh lao động,...

Để nâng cao chất lượng đào tạo, Khoa Luật đã nhanh chóng tiếp cận với đào tạo Luật của các nước tiên tiến. Ví dụ như xây dựng các môn học phát triển kỹ năng nghề luật như giáo dục thực hành pháp luật (Clinical Legal Education - CLE). Đây là môn học có được từ kết quả tham gia chương trình phát triển quốc gia của Liên hợp quốc. Tháng 9/2009, Khoa Luật đã tổ chức thành công Hội thảo quốc tế về Giáo dục thực hành pháp luật với sự tham gia của 26 chuyên gia quốc tế đến từ 16 nước và các lãnh đạo đến từ các cơ sở đào tạo Luật trong cả nước. Hội thảo góp phần đặt nền móng cho việc xây dựng mô hình Văn phòng thực hành pháp luật tại các cơ sở đào tạo Luật tại Việt Nam. Các năm 2011, 2012, 2013, UNDP thực hiện tài trợ để nâng cao năng lực cho Văn phòng thực hành luật của Khoa Luật Trường Đại học Công đoàn. Việc thực hiện thành công của dự án tạo cơ sở để phát triển văn phòng thực hành luật và đẩy mạnh các hoạt động thực hành luật cho sinh viên khoa Luật và những sinh viên làm việc tại văn phòng đã có đủ năng lực và phối hợp với các tổ chức Công đoàn, các doanh nghiệp như Công đoàn xây dựng Việt Nam, Nhà máy Acecook, Công ty khoan khai thác mỏ trong việc tuyên truyền pháp và tư vấn pháp luật cho người lao động với các chủ đề khác nhau đã góp phần nâng cao ý thức của công nhân lao động nói chung và cán bộ Công đoàn nói riêng. Mặc dù dự án nâng cao năng lực cho Văn phòng thực hành luật của Khoa Luật Đại học Công đoàn của UNDP đã kết thúc từ tháng 10 năm 2013 nhưng cho đến nay kết quả của dự án vẫn tiếp tục được phát huy đã giúp Khoa Luật trở thành cơ sở đào tạo Luật đầu tiên của Việt Nam xây dựng và đưa

môn học Giáo dục thực hành pháp luật (CLE) vào giảng dạy trong chương trình chính khóa và môn học đã đón nhận nhiều thành quả như: sinh viên đã tham gia vào các chương trình tranh biện, tranh luận các cuộc thi phiên tòa quốc gia và quốc tế, đã đạt được nhiều giải thưởng khích lệ (năm 2020, sinh viên Khoa Luật trường Đại học Công đoàn đạt giải nhì cuộc thi “Phiên điều trần tố tụng Châu Á “do BABSEACLE đăng cai tổ chức dưới sự tài trợ của UNDP và các công ty Luật nổi tiếng).

Từ những kết quả trên cho thấy, với triết lý giáo dục lấy người học làm trung tâm; hình thành tư duy người học tự vận động, sau đó mới tới sự hỗ trợ của người thầy, thông qua đó, có thể phát triển và bồi dưỡng tài năng cho sinh viên luật qua các hoạt động trải nghiệm, giúp sinh viên định hướng và lựa chọn nghề nghiệp phù hợp trong tương lai. Ngoài ra, hàng năm Khoa tổ chức cho tốt công tác đưa sinh viên đi kiến tập, thực tập tốt nghiệp tại các cơ quan, tổ chức, doanh nghiệp thu được kết quả tốt; đồng thời giảng viên kết hợp đi thực tế hàng năm để nắm bắt thực tiễn và cập nhật kiến thức pháp luật thường xuyên và kịp thời để phục vụ tốt cho việc giảng dạy.

3. Định hướng phát triển trong những năm tiếp theo

- Tiếp tục hoàn thiện các bộ học liệu để nâng cao chất lượng đào tạo;
- Tiếp tục đổi mới phương pháp giảng dạy và học tập cho giảng viên và sinh viên theo phương pháp tương tác và trải nghiệm (CLE);
- Tiếp tục hợp tác chặt chẽ với các cơ sở đào tạo luật khác để tranh thủ nguồn lực trao đổi học hỏi kinh nghiệm, hỗ trợ nhau trong đào tạo luật cả ở trình độ đại học và sau đại học;
- Tiếp tục tổ chức nhiều cuộc hội thảo, tọa đàm khoa học với sự tham gia của nhiều chuyên gia, nhà khoa học, nhà chuyên môn có uy tín ở trong và ngoài nước;

- Tiếp tục tham gia các dự án của UNDP nhằm phát triển kĩ năng thực hành luật cho sinh viên và giúp ích cho cộng đồng;

- Khuyến khích giảng viên và sinh viên rèn luyện các kĩ năng, nâng cao trình độ ngoại ngữ, trình độ chuyên môn, năng lực tự học tập, tự nghiên cứu;

- Đẩy mạnh hoạt động đào tạo ngắn hạn nhằm nâng cao kiến thức pháp luật và kĩ năng, phương pháp tuyên truyền, tư vấn pháp luật cho cán bộ Công đoàn trên toàn quốc nhằm nâng cao vai trò và hiệu quả hoạt động của hệ thống Công đoàn;

- Hoàn thiện việc xây dựng bộ học liệu các môn học - Tiếp tục đổi mới phương pháp giảng dạy và học tập cho giảng viên và sinh viên theo phương pháp tương tác thông qua chương trình và môn học giáo dục thực hành pháp luật;

- Tiếp tục đẩy mạnh hợp tác quốc tế, Đào tạo cử nhân theo chương trình chất lượng cao đáp ứng nhu cầu hội nhập quốc tế với chuẩn đầu ra thông thạo ngoại ngữ, tin học và kỹ năng nghề;

- Thực hiện đào tạo trình độ Thạc sĩ luật học;

- Tiếp tục nâng cao trình độ cho đội ngũ nhà giáo phấn đấu 60% giảng viên có trình độ Tiến sĩ trở lên;

- Đẩy mạnh hoạt động đào tạo ngắn hạn nhằm nâng cao kiến thức pháp luật và kĩ năng, phương pháp tuyên truyền, tư vấn pháp luật cho cán bộ Công đoàn trên toàn quốc nhằm nâng cao vai trò và hiệu quả hoạt động của hệ thống Công đoàn nhằm mục tiêu phục vụ nhiệm vụ chính trị của tổ chức Công đoàn. □

Tài liệu tham khảo

1. GS.TSKH.VS. Cao Văn Phường, *Xây dựng nền giáo dục mở*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật (2019).
2. Luật số 34/2018/QH14 Luật giáo dục đại học ngày 19 tháng 11 năm 2018.
3. Quyết định số 07/2015/TT-BGDĐT ngày 16/04/2015 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục Đào tạo.
4. Nghị quyết số 5A/2005/NQ-BCH ngày 07 tháng 07 năm 2005 của TLD về đẩy mạnh công tác pháp luật của Công đoàn trong tình hình mới.